

Rebbe Nachman on the Parsha
פרשת משפטים תשע"ט • נעשה ונשמע כסגנון מוהר"ן

שמות פרק כד

(א) וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יִקְוֶה אֶתְּךָ וְאֶהְרֹן נָדָב וְאָבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מִרְחֹק :
(ב) וַנִּגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל יִקְוֶה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ : (ג) וַיְבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל דְּבָרֵי יִקְוֶה וְאֵת כָּל הַמְשָׁפָטִים וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְוֶה נַעֲשֶׂה : (ד) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל דְּבָרֵי יִקְוֶה וַיִּשְׁכֹּם בַּבֹּקֶר וַיְבִין מִזִּבְחַת תַּחַת הַהָר וַיִּשְׁתַּיֵּם עֲשָׂרָה מִצְבָּה לְשָׁנַיִם עֲשָׂר שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל : (ה) וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֵלֶת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים שְׁלָמִים לִיקְוֶה פָּרִים : (ו) וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֶׂם בְּאֹגְלוֹת וַחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ : (ז) וַיִּקַּח סֹפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְוֶה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע :

רש"י
(א) ואל משה אמר עלה - פרשה זו נאמרה קודם עשרת הדברות, ובארבעה בסיון נאמר לו עלה: (ב) ונגש משה לבדו - אל הערפל: (ג) ויבא משה ויספר לעם - בו ביום: את כל דברי ה' - מצות פרישה והגבלה: ואת כל המשפטים - שבע מצות שנצטוו בני נח. ושבת וכבוד אב ואם ופירה אדומה ודינין שניתנו להם במרה: (ד) ויכתב משה - מבראשית ועד מתן תורה, וכתב מצות שנצטוו במרה: וישכם בבקר - בחמשה בסיון: (ה) את נערי - הבכורות: (ו) ויקח משה חצי הדם - מי חלקו, מלאך בא וחלקו: באגנות - שני אגנות אחד לחצי דם עולה ואחד לחצי דם שלמים להזות אותם על העם. ומכאן למדו רבותינו שנכנסו אבותינו לברית במילה וטבילה והרצאת דמים שאין הזאה בלא טבילה: (ז) ספר הברית - מבראשית ועד מתן תורה ומצות שנצטוו במרה:

ליקוטי מוהר"ן קמא תורה כ"ב

פְּרָקָא חֲמִישֵׁי־שָׂאָה דְסִפְרָא דְצִנִּיעוּתָא : בְּרֵאשִׁית בְּרָא . בְּרָא . בְּרָאשִׁית מֵאֲמַר , בְּרָא חֲצִי מֵאֲמַר , אָב וּבִן , סְתִים וְגַלְיָא , עֵדָן עַלְמָה דְסִתִּים וְגַלְיָא , עֵדָן תַּתְּמָה : ... [ט] וְלְבֹא לְעִזּוֹת דְקִדְשָׁה הַנִּי"ל , הוּא עַל יְדֵי שְׂמֻחָה , בְּבַחֲיִנַת (נַחֲמִיָּה ח) : "כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מַעֲזָכֶם" , הִינּוּ עַל יְדֵי בַחֲיִנַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע , שֶׁהוּא בַחֲיִנַת הַשְׂמֻחָה ; כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ , זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (שִׁבְת פ"ח) : בְּשַׁעֲה שְׁאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע , יָרְדוּ שְׁשִׁים רַבּוֹא מֵלֹאכִים וְנִתְּנוּ שְׁנֵי עֶטְרוֹת בְּרֵאשִׁי כָּל אֶחָד וְכוּ' , וַיִּכְשַׁחֲטָאוּ נִלְקָחוּ וְכוּ' , וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲזִירָם לָהֶם , שְׁנֵאֲמַר : "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" . נִמְצָא שֶׁנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע הֵם בַּחֲיִנַת שְׂמֻחָה , בַּחֲיִנַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" כְּנִי"ל :
וְדַע , כִּי שְׁנֵי הַעֲדִיִּים שֶׁהִכְתִּירוּ בַחֹרֵב מִנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע הֵם בַּחֲיִנַת "בְּרֵאשִׁית בְּרָא" , כְּמוֹבֵא בְּסִפְרָא דְצִנִּיעוּתָא (פְּרָק ה) . בְּרֵאשִׁית דָּא מֵאֲמַר , בְּרָא חֲצִי מֵאֲמַר , דָּא עֵדָן עַלְמָה , עֵדָן תַּתְּמָה ; חֲכָמָה עַלְמָה , חֲכָמָה תַּתְּמָה ; אָב וּבִן :
כִּי נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע הוּא בַּחֲיִנַת נְסֻתָרוֹת וְנִגְלוֹת : נַעֲשֶׂה הוּא בַּחֲיִנַת נִגְלוֹת , הִינּוּ הַמְצֻוֹת שְׁאֲפָשֶׁר לְכָל אֶחָד לְקַיֵּם לְפִי מִדְרָגָתוֹ , וְנִשְׁמָע הִיא בַּחֲיִנַת נְסֻתָרוֹת , מַה שֶׁהוּא גְבוּהַ וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ , שְׁאִינוּ יְכוֹל

לַעֲשׂוֹת עֲבוּדָה בְּזָה . לְמַשָּׁל : אֲצַל כָּל מְצוּהַ יֵשׁ דְּבָרִים שְׁסָבִיבוֹת הַמְצוּהַ , כִּי מִלְבַּד הַצּוּי הַנֶּאֱמָר בַּתּוֹרָה לְקַיֵּם הַמְצוּהַ , יֵשׁ עוֹד לְזֶה דְּבָרִים בַּתּוֹרָה , כְּגוֹן "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה" , וַיִּשְׁאַר דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה שְׁסָבִיבוֹת הַמְצוּהַ . וְעֲבוּדָה שְׁיֵשׁ בְּדְבוּרֵי הַתּוֹרָה הִלְלוּ שְׁסָבִיבוֹת הַמְצוּהַ הֵם בַּחֲיִנַת 'נִשְׁמָע' , בַּחֲיִנַת נְסֻתָר , כִּי הַמְצוּהַ בְּעֲצָמָה אֵינוּ יְכוֹלִים לְקַיֵּם , אֲדָּה הַעֲבוּדָה שְׁיֵשׁ בְּאֵלוּ הַדְּבוּרִים אֵין אֵינוּ יוֹדְעִים , וְזֶה בַּחֲיִנַת 'נִשְׁמָע' בַּחֲיִנַת נְסֻתָר :
וְזֶה בַּחֲיִנַת תּוֹרָה וְתַפְלָה : יַעֲשֶׂה הוּא בַּחֲיִנַת תּוֹרָה , הִינּוּ הַנִּגְלוֹת , מַה שְׁיֹדְע לְקַיֵּם , וְנִשְׁמָע הֵם בַּחֲיִנַת נְסֻתָרוֹת , בַּחֲיִנַת דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה , שֶׁהֵם הַדְּבוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁסָבִיבוֹת כָּל מְצוּהַ , שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת נְסֻתָר כְּנִי"ל , שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי אֵיךְ לַעֲבֹד בְּזָה אֶת הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ , בַּחֲיִנַת תַּפְלָה , שֶׁהִיא דְּבִקּוּת , כִּי 'שְׂמִיעָה תִּלְיָא בְּלִבָּא' (תַּקּוּן נ"ח) , כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְלָכִים א ג) :
"וְנִתְּתָ לַעֲבָדְךָ לֵב שִׁמְע" , וְעֲבוּדָה שְׁבִלֵב זֹו תַּפְלָה (תַּעֲנִית ב) , הִינּוּ בְּטוּל וְדְבִקּוּת לְאֵין סוּף , כִּי אֵין סוּף הוּא בַּחֲיִנַת מַה שְׁאֵין בּוֹ תַּפְיִסָּה , וּמֵאַחֵר שְׁאֵין לוֹ תַּפְיִסָּה בְּזָה [הִינּוּ בְּדְבוּרֵי הַתּוֹרָה הַנִּי"ל , כִּי הוּא בַּחֲיִנַת נְסֻתָר כְּנִי"ל] , הוּא בַּחֲיִנַת תַּפְלָה דְּבִקּוּת , שֶׁהוּא רַק בְּטוּל לְהֵאֵין סוּף :